

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:1290

av **Finn Bengtsson (M)**

Utmaningsrätt i Sveriges kommuner

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en utmaningsrätt i Sveriges kommuner och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Fyra av fem nya jobb, det som ska göra Sverige starkt och konkurrenskraftigt, skapas hos de mindre företagen och entreprenader utanför det som drivs i offentlighetens regi. Trots detta finns idag allvarliga signaler på att såväl staten med en rödgrön regering med stöd av Vänsterpartiet som de flesta av våra kommuner av ideologiska skäl vill minimera möjligheten till alternativa entreprenader istället för offentligheten själv. Framför allt gäller detta välfärdssektorn, att inte få utmana driften av denna typ av verksamhet med bättre samhällsekonomiska lösningar som följd genom alternativa driftsformer.

Problemen inom offentlig sektor som inte kan utmanas är att många verksamheter inte fungerar, t.ex. att kostnaderna är för höga i förhållande till resultatet. Att introducera en fungerande konkurrens mellan olika verksamheter i olika driftsformer skulle underlätta de förutsättningar som behövs för bättre resultat inom den offentliga välfärden.

Det bör därför finnas en tydlig utmaningsrätt för privata och kooperativa företag som vill driva verksamhet inom exempelvis hälso- och sjukvården och omsorgen. Det är viktigt att det blir fler olika utförare, vilket leder till kortare köer, bättre kvalitet och mer vård och omsorg för pengarna genom konkurrens.

Ett av redskapen för att släppa in fler fristående alternativ inom offentlig verksamhet, samt uppnå ett bättre bruk av skattebetalarnas pengar, är lagen om offentlig upphandling (LOU).

LOU är dock inte helt anpassad till hälso- och sjukvårds- eller omsorgsverksamhet. Dels bortser den från att patienter/brukare ofta är måna om att bygga en relation med vård- eller omsorgsgivare under en längre period, vilket inte stämmer överens med lagens rekommendationer om relativt korta avtalstider, dels är den utformad så att

landstingen och kommunerna kan välja drift i egen regi och då är lagen inte tillämplig. Lagen måste därför anpassas till hälso- och sjukvårdens och omsorgsverksamhetens förutsättningar och ges ett förståeligt regelverk.

Jag ansåg därför i en motion på detta tema under riksmötet 2015/16 att det behövs en ändring så att alla kommuner och landsting börjar arbeta med att införa utmanarrätten på olika verksamheter. Utskottet avsåg då yrkandet med hänvisning till att detta skulle innebära ett ingrepp mot den kommunala självstyrelsen. Utskottet behandlade även en likalydande motion under riksmötet 2016/17 och valde då att avslå denna.

Enligt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) så är det enbart 40 av Sveriges 290 kommuner som tillämpar utmaningsrätten. Det betyder att alltför få företagare kan utmana en kommunal verksamhet eller landstingsverksamhet och önska en upphandlingsprocess. Detta är nödvändigt för att förändra och förbättra inte minst vården och omsorgen. Men idag är det frivilligt och vi ser att det måste bli möjligt med utmaningsrätt i alla kommuner, vilket kräver en skyldighet för kommuner och landsting/regioner att införa detta.

Företagsamhet är till gagn för såväl statens inkomster, och därav möjligheter att stödja kommunerna finansiellt via ökade kommunala statsanslag, liksom att all typ av alternativa arbetsgivare till det offentliga själv är där de nya jobben skapas.

Jag vill därför att riksdagen med bifall till denna motion ger regeringen det tillkänna.

Finn Bengtsson (M)